

I SING THE SPACE ELECTRIC

Anna Godzina

03.11.2019 – 01.12.2019

Tekst door Indra Devriendt

In beweging

De fysieke wereld is voortdurend in beweging. Minuscule deeltjes, waaronder atomen, botsen of roteren terwijl krachten ze samenhouden. Alles beweegt op een bepaald tempo en in een bepaalde richting. Toch is onze perceptie van de buitenwereld eerder statisch.

De in Antwerpen wonende en werkende kunstenares Anna Godzina (°1990) heeft een fascinatie voor de weergave van beweging en het daarmee samenhangende geluid. Haar kinetische werken brengt ze samen in een ruimte waar ze met elkaar in dialoog gaan. Ze zoekt interactie met de bezoekers op door in te spelen op hoe zij zich door de ruimte verplaatsten en zich positioneren ten opzichte van de werken. Door de bewegende kunstwerken ontstaan er vormveranderingen in tijd en ruimte.

Godzina is bezield door mechanische processen, ze verdiept zich erin en benut de mogelijkheden. In een maatschappij waar geavanceerde mechanisatie hoogtij viert, zoekt ze naar een ludieke omarming en toenadering tot technologie. Hoewel we in dit digitale tijdperk zo afhankelijk zijn van technische processen, doen we er alles aan om ze onzichtbaar te maken. We horen ze haast niet meer en verbergen alles in gladde omhulsels en gestroomlijnde vormen. Hoe functioneert iets, waar komt het vandaan en hoe staan zaken met elkaar in verbinding? Daar gaat Godzina naar op zoek. Ze bouwt haar bewegende sculpturen met alledaagse materialen en schenkt veel aandacht aan het gewicht, de zwaartekracht en kracht van objecten. Haar voorkeur gaat naar buizen en slangen, omwille van hun akoestische en beweeglijke eigenschappen, maar evengoed naar organische materialen, zoals aarde of bomen. Daarnaast verkiest ze vluchtige materialen, zoals water of licht. Om beweging te genereren, is haar werk meestal voorzien van een motor, luidspreker of pomp. De gekozen materialen zijn een hulpmiddel voor manipulatie en herinneren ons steeds aan bewegende mechanismen. Ze representeren een ontmoeting tussen mechanische energieën. Haar werk is verwant aan bepaalde kinetische kunstwerken uit de jaren vijftig en zestig. Niet alleen door haar materiaalkeuze, maar ook in het opzoeken van de grens tussen kunst en techniek.

Technische beslissingen staan centraal in Godzina's werk en ze wil in de eerste plaats dat haar sculpturen functioneel zijn. Daarna volgen de visuele en esthetische aspecten. Godzina brengt zaken samen op een manier die verschilt van een technicus zijn aanpak. Dat brengt op zich al een bepaalde esthetiek in haar werk. Daarnaast gaan verschillende van haar sculpturen aan de starre vormen van mechanica voorbij en krijgen ze dansachtige kwaliteiten. De flexibele materialen zorgen voor antropomorfe kenmerken, sierlijke en ritmische bewegingen. Ze creëert een evenwicht tussen organische en mechanische eigenschappen. We zien bij haar kinetische werken geen vaststaande vorm doordat voorspelbaarheid en onregelmatigheden elkaar afwisselen. Een motor, pomp of luidspreker herhalen zogenaamde uniforme bewegingspatronen en geluiden, maar in werkelijkheid ontstaan er anomalieën. De willekeurigheden in beweging zijn zichtbaar in een wisselende vorm of hoorbaar in veranderende geluiden. Daardoor heeft Godzina haar werk slechts gedeeltelijk onder controle. Deze afwijkingen op verwachte patronen omarmt ze. Ze zoekt deze op en maakt ze zichtbaar. De onvoorspelbaarheid houdt onze aandacht vast en spreekt tot de verbeelding. Die verbeeldingsruimte is wat deze kinetische werken net aantrekkelijk maakt en bepaalt dat we blijven kijken in afwachting van wat er gaat gebeuren.

Godzina maakt speels en energiek werk dat we analyseren om te ontdekken hoe het in elkaar zit. Ze laat ons de functionaliteit en esthetiek van technische processen zien waar we niet langer bij stilstaan. Haar kinetische werken leren ons om minder uit te gaan van evidenties en opnieuw verwonderd te zijn. Onverwachte zaken en onverklaarbaarheden houden ons bezig. Het toont hoe complex de wereld in elkaar zit en hoe weinig we er eigenlijk van weten.

Oktober 2019, Indra Devriendt